

Kyrkans historia, I: Fornkyrka och medeltid (7,5 hp)

Church History, I: The Early Church and the Church in the Middle Ages (7,5 ECTS credits)

Nivå: Grundnivå

Ämnesområde: TEOLOGI (historisk teologi)

Kurskod: 0054

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi förutsätter kursen normalt att A-kursen, Introduktion i filosofi och teologi (30 hp), är fullgjord.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande:

- kunna redogöra för huvuddragen i kyrkans historia fram till mitten av 1300-talet;
- kunna presentera kyrkans institutionella utveckling och fördjupning via klosterskolor, domkapitel och universitet;
- kunna förklara hur arvet från de antika filosofiskolorna lever vidare under perioden;
- kunna redogöra för likheter och skillnader mellan utvecklingen i öst respektive väst;
- kunna presentera ordenslivets framväxt, utveckling och förändringen under perioden;
- visa prov på kännedom om teoretiska utgångspunkter och vara bekant med grundläggande källkritik och historisk teori.

Innehåll

Kursen ger en introduktion till kyrkans framväxt och utveckling under antiken och medeltiden. Genom föreläsningar och studier av primärtexter läggs viss fokus på tidigt kristet tänkande, såväl i öst som väst, detta på grund av den betydelse detta tänkande haft för såväl kyrkans generella utveckling som dess fördjupade teologiska reflexion. Klosterrörelsen, från antik till medeltid, lyfts fram, detta på grund av ordenslivets stora betydelse för kristet liv. Naturligtvis betonas också högmedeltidens värld, här stannar vi upp inför universitetet och dess roll för fördjupandes av kritiskt tänkande, liksom den akademiska frihetens betydelse för kunskapsutvecklingen, och vi ser lite närmare på den skolastiska arbetsmetoden och hur den används av tänkare som Thomas av Aquino. Kursdeltagarna får aktivt öva och tillämpa förmågan att tolka och värdera historiska källor.

Undervisning och examination

Undervisningen har formen av föreläsningar samt diskussionsövningar/källtextläsning.

Examinationen sker genom skriftliga inlämningsuppgifter (60% av slutbetyget) och vid kursens slut genom antingen salstentamen i Uppsala eller muntlig tentamen via zoom (40% av slutbetyget).

Litteratur

Augustinus, *Bekännelser*, övers. Bengt Ellenberger, Artos, 2003. [eller annan översättning] ca 150 s. av 390.

Clément, Olivier, *Källor. Den kristna spiritualitetens ursprung*, Artos, 2003. [eller annan översättning] 374 s.

Piltz, Anders, *Medeltidens lärda värld*, Norma, 2007 256 s.

Rasmussen, Tarald & Thomassen, Einar, *Kristendomen. En historisk introduktion*, Artos, 2007. Alternativt, om den finns tillgänglig: Hill, Jonathan, *Den kristna kyrkans historia*, Libris, 2013, kap. 1–8. 239 s.

Artiklar tillhandahållna digitalt om c:a 40 s.

Referenslitteratur:

Hamring, Syster Sofie, *Och där var många andra kvinnor... En bortglömd frihetsrörelse*, Artos, 2020. 227 s.

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”

Kursplanen fastställd 2011-04-04; rev. 2014-09-15; rev. 2015-05-25; rev. 2017-10-16; rev. 2018-12-06; rev. 2019-12-16; rev. 2020-12-18; rev. 2022-12-12; rev. 2023-12-04; rev. 2024-12-17; rev. 2025-12-17

Kursplanen gäller fr.o.m. 2026-01-15